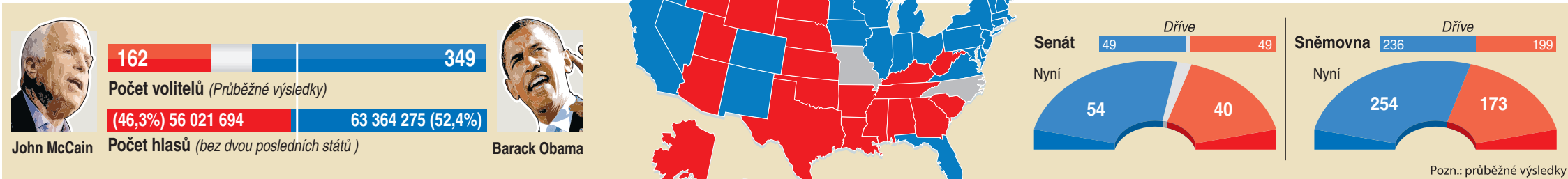

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

SPOLEČNOST, EKONOMIKA A POLITIKA V SOUVISLOSTECH

Cena 18 Kč ♦ Deník vydavatelství Economia čtvrtek / 6. listopadu 2008 ♦ Číslo 218

Změna jménem Obama

Změna pro USA

Američané mají před sebou vidinu dlouhé hospodářské recese a bojují ve dvou válkách. Od svého nového prezidenta čekají, že nalezne řešení těchto hlavních problémů.

1. Krize

Od Obamy se očekává, že zastaví propad ekonomiky a prosadí opatření, která opět nastartují růst. Strašák opakování Velké deprese ze třicátých let zastiňuje všechna ostatní témata.

2. Rasismus

Od prvního černošského prezidenta se čeká, že 143 let po zrušení otroctví odsune definitivně do historie přízrak rasové nenávisť. Současně Američané doufají, že se nestane obětí atentátu.

3. Zdraví

Nový prezident stojí před úkolem zavést co nejširší zdravotní pojištění. Vůbec žádné nemá 46 milionů Američanů, tedy patnáct procent obyvatel, což je nejvíce z vyspělých zemí.

4. Irák

Většina voličů očekává, že Obama stáhne vojáků z Iráku, ale zároveň povede úspěšně válku proti islamismu v Afghánistánu a v nejlepším případě chytne Usámu bin Ládina.

5. Ropa

Obama se bude muset pokusit snížit závislost americké ekonomiky na dodávkách ropy a zajistit snížení cen pohonných hmot.

Změna pro svět

Pro svět se Obama stává miláčkem, který má vylepšit obraz USA v zahraničí. Očekávání se ale v jednotlivých zemích a světadílech přece jen liší.

1. Vztah s EU

Evropané si slibují, že se s nimi bude více radit o světových záležitostech, nebude bez spojenců zahajovat války, postaví se do čela boje proti klimatickým změnám a nebude ustupovat Rusku.

2. Terorismus

Mnoho spojenců i odpůrců USA doufá, že Obama zavře vězení, v němž jsou drženy stovky údajných teroristů, na základně Guantánamo.

3. »Osa zla«

Západ věří, že Obama bude s Teheránem jednat o jaderném programu, ale nepoše na Írán bombardéry; že bude tvrdý vůči Severní Koreji a že pohlídá, aby se pákistánské jaderné zbraně nedostaly do rukou islamistů.

4. Muslimové

Arabský svět chce, aby nový prezident víc naslouchal jeho hlasu a zasadil se o vznik palestinského státu a nepodporoval Izrael.

5. Česko

Větší část Čechů podle průzkumů doufá, že Obama zruší program protiraketové obrany, menšina naopak doufá, že USA radar v Brdech postaví.

Muž, který přepsal bílé dějiny Ameriky

Daniel Anyž
www.iHNed.cz/anyž
/Od našeho zpravodaje v USA/

Barack Obama, sedmačtyřicetiletý černoch, který vychodil střední školu na Havaji a své místo v Americe si složitě hledal v prostředí Chicaga. Muž, který vyrůstal bez otce a částečně i bez matky, s prarodiči, kteří suplovali jejich místo. Relativně nezkoušený politik, který nemusel ještě řešit žádnou skutečně vážnou krizi. Demokrat, který v kampani otevřeně řekl, že přišel čas na silnější roli federální vlády a že bohatí se musejí o část svých zisků podělit se zbytkem společnosti. V úterý si jej Američané vybrali za svého nového prezidenta. První černoch v historii, který stane v čele Spojených států, do-

stal nejvíce hlasů bílých mužů ze všech dosavadních demokratických kandidátů. Získal mladé, získal menšiny, získal bílé vysokoškolačky, kteří dosud vždy většinově volili republikány. Protestant Obama získal více katolíků než před čtyřmi roky katolík John Kerry. A získal dokonce i ty, kterým »slíbil« zdanění: majetnou vrstvu s příjmy nad 200 000 dolarů. V roce 1980 republikán Ronald Reagan obdobně široce oslovil Američany a nadlouho předurčil budoucnost. V úterý se tato kapitola stala minulostí. »Pokud někdo ještě může pochybovat, že Amerika je místem, kde je vše možné, tak dnešní noc je odpovědí,« pronesl Obama na konci dlouhého volebního dne.

Pokračování na straně 2

